

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1968-1969.

25 FEBRUARI 1969.

Voorstel van wet ertoe strekkende alle zeelieden zowel van de koopvaardij als van de visserij, de staatsschepen en de zeemacht, alsmede het varend personeel van de binnenvaart, in de mogelijkheid te stellen hun kiesrecht uit te oefenen.

TOELICHTING

MIJNE HEREN,

De bestaande wettelijke bepalingen op het stuk der verkiezingen zijn U genoegzaam bekend om er niet te moeten op wijzen dat de Belgische zeelieden slechts in zeer geringe mate hun stem kunnen uitbrengen bij verkiezingen, algemene en andere.

Gewoonlijk op zee, ter visserij of op de kanalen in het buitenland, om hun beroep uit te oefenen voor eigen broodwinning en om mede te helpen 's lands welvaart te verzekeren, zijn zij om zo te zeggen gelijkgesteld met Belgen die in de vreemde verblijven. Dit lijkt ons een striemende onrechtvaardigheid jegens deze corporatie, die aldus van haar politieke rechten verstoken blijft. Vergeten wij niet dat een Belgisch zeeman onder Belgisch paviljoen varend, aangezien wordt als op het nationaal grondgebied verblijvend.

Artikel 6 van de Grondwet bepaalt : « Er is geen onderscheid van standen in de Staat. De Belgen zijn gelijk voor de wet ».

Laten wij het nodige doen opdat de zeelieden ook als Belgen gelijk zijn voor de wet en hen in de mogelijkheid stellen gebruik te maken van het kiesrecht dat elke landgenoot toelaat zijn politieke plicht te vervullen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1968-1969.

25 FEVRIER 1969.

Proposition de loi tendant à permettre à tous les marins, tant de la marine marchande que de la pêche maritime, des navires de l'Etat et de la Force navale, ainsi qu'au personnel navigant de la batellerie, d'exercer leur droit électoral.

DEVELOPPEMENTS

MESSIEURS,

La législation existante en matière électorale vous est suffisamment connue pour qu'il ne soit pas nécessaire de vous rappeler que les marins belges n'ont guère la possibilité de participer aux élections, législatives ou autres.

Habituellement en mer, en expédition de pêche ou sur les canaux à l'étranger, pour assurer leur subsistance en exerçant leur profession et pour contribuer ainsi à augmenter la prospérité du pays, ils se trouvent, en quelque sorte, assimilés aux Belges résidant à l'étranger. Cette situation nous apparaît comme une injustice flagrante à l'égard d'une catégorie de citoyens qui se voient ainsi privés de l'exercice de leurs droits politiques. N'oublions pas que le marin belge naviguant sous pavillon belge est considéré comme se trouvant en territoire national.

L'article 6 de la Constitution déclare : « Il n'y a dans l'Etat aucune distinction d'ordres. Les Belges sont égaux devant la loi ».

Il convient donc que nous fassions le nécessaire pour assurer l'égalité effective des marins avec les autres Belges devant la loi et que nous leur donnions la possibilité de faire usage du droit de vote, qui permet à chacun de nos compatriotes de remplir son devoir politique.

Zo zullen wij recht doen geschieden aan deze categorie van burgers op wie het vaderland steeds heeft kunnen rekenen wanneer het in nood verkeerde.

In bijna alle landen kunnen de zeevarenden hun stem uitbrengen.

Waarom in België niet ?

De mogelijkheid is er nochtans.

Het is onloocheinbaar dat alle systemen in andere landen in zwang niet toepasselijk zijn in ons land.

De enige aanvaardbare methode in België schijnt ons de stemming bij procuratie te zijn en dan nog met inachneming van bijzondere voorwaarden en wel de volgende :

1. De stemming bij procuratie is alleen voorbehouden voor de zeelieden van Belgische nationaliteit die zich op de dag van de verkiezing aan boord van een Belgisch schip op zee en daardoor op Belgisch grondgebied bevinden.

2. Teneinde bedrog te vermijden moet de procuratie vooraf geviseerd zijn door de Hoofdwaterschout of zijn afgevaardigde te Antwerpen wat de zeelieden ter koopvaardij en de rivierloodsen betreft en door dezelfde ambtenaar of zijn afgevaardigde uit de kusthavens wat betreft het op zee zijnde personeel der vissersschepen, staatspakketboten, zeeloodsboten en lichtschepen en door de korpsoverste van de Zeemacht voor de stemgerechtigde manschappen onder zijn bevelen die op zee vertoeven.

3. Een bijzondere regeling dient getroffen te worden voor de arbeiders tewerkgesteld op de schepen van de binnenvaart.

4. De procuratiehouder zal moeten toestemmen en die toestemming houdt voor hem de verplichting in zijn stem uit te brengen in plaats van de afwezige zeeman.

Aldus zal de wetgever een onrechtvaardigheid herstellen die maar al te lang in België sommige zeelieden van hun stemrecht heeft beroofd. Zij zullen er hem dankbaar voor zijn.

R. DEKEYZER.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL.

In het Kieswetboek wordt een artikel *1bis* ingevoegd, luidende :

« De procuratiehouders van afwezige Belgische zeelieden die op een verkiezingsdag op een Belgisch schip op zee varende zijn, zijn stemgerechtigd uit hoofde

De cette manière, nous rendrons justice à une catégorie de citoyens sur qui la patrie en détresse a toujours pu compter.

Les marins de presque tous les pays du monde sont mis en état d'exercer leur droit de vote.

Pourquoi n'en est-il pas de même en Belgique ?

Cependant, la chose serait possible.

Il est indéniable que tous les systèmes en vigueur à l'étranger ne sont pas applicables en Belgique.

La seule méthode qui paraisse acceptable chez nous est le vote par procuration; encore faudrait-il remplir les conditions spéciales que voici :

1. Le vote par procuration serait réservé aux marins de nationalité belge se trouvant, le jour des élections, à bord d'un bâtiment belge en mer et, par conséquent, en territoire belge.

2. Afin d'éviter la fraude, la procuration devrait être visée au préalable par le Commissaire maritime en chef ou son délégué d'Anvers, pour les marins de la marine marchande et les pilotes de rivière, par le même fonctionnaire ou son délégué dans les ports côtiers en ce qui concerne le personnel se trouvant en mer, des bateaux de pêche, des paquebots de l'Etat, des bateaux-pilotes de mer et des bateaux-phares, ou par le chef de corps de la Force navale, pour les membres des équipages placés sous ses ordres qui ont la qualité d'électeur et se trouvant en mer.

3. Un régime spécial devrait être prévu pour les ouvriers occupés sur les bateaux de navigation intérieure.

4. Le porteur de la procuration devrait donner son consentement, lequel entraînerait pour lui l'obligation de voter en lieu et place du marin absent.

En approuvant la présente proposition de loi, le législateur mettra fin à l'injustice qui a privé trop longtemps certains marins belges de l'exercice de leurs droits électoraux. Ils lui en seront reconnaissants.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

Il est inséré au Code électoral un article *1bis*, rédigé comme suit :

« Les porteurs de procuration de marins belges qui se trouvent en mer sur un bateau belge, le jour d'une élection, sont autorisés à voter en lieu et place de leur

van hun opdrachtgever, mits zij aan dezelfde vereisten van leeftijd, nationaliteit en woonplaats voldoen.

» De procuratie moet vooraf geviseerd zijn door de Hoofdwaterschout of zijn afgevaardigde te Antwerpen wat de zeeleden ter koopvaardij en de rivierloodsen betreft, door dezelfde ambtenaar of zijn afgevaardigde in de kusthavens wat het op zee zijnde personeel der vissersschepen, staatspaketboten, zeeloodsboten en lichtscheepen betreft, of door de korpsoverste van de Zeemacht voor de stemgerechtigde manschappen onder zijn bevelen die op zee vertoeven. »

R. DEKEYZER.

mandant, pourvu qu'ils remplissent les mêmes conditions d'âge, de nationalité et de domicile.

» La procuration devra être visée préalablement par le Commissaire maritime en chef ou son délégué d'Anvers, pour les marins de la marine marchande et les pilotes de rivière, par le même fonctionnaire ou son délégué dans les ports côtiers, en ce qui concerne le personnel se trouvant en mer, des bateaux de pêche, des paquebots de l'Etat, des bateaux-pilotes de mer et des bateaux-phares, ou par le chef de corps de la Force navale, pour les membres ayant droit de vote des équipages placés sous ses ordres et se trouvant en mer. »